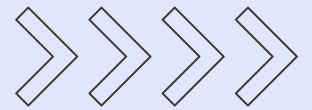
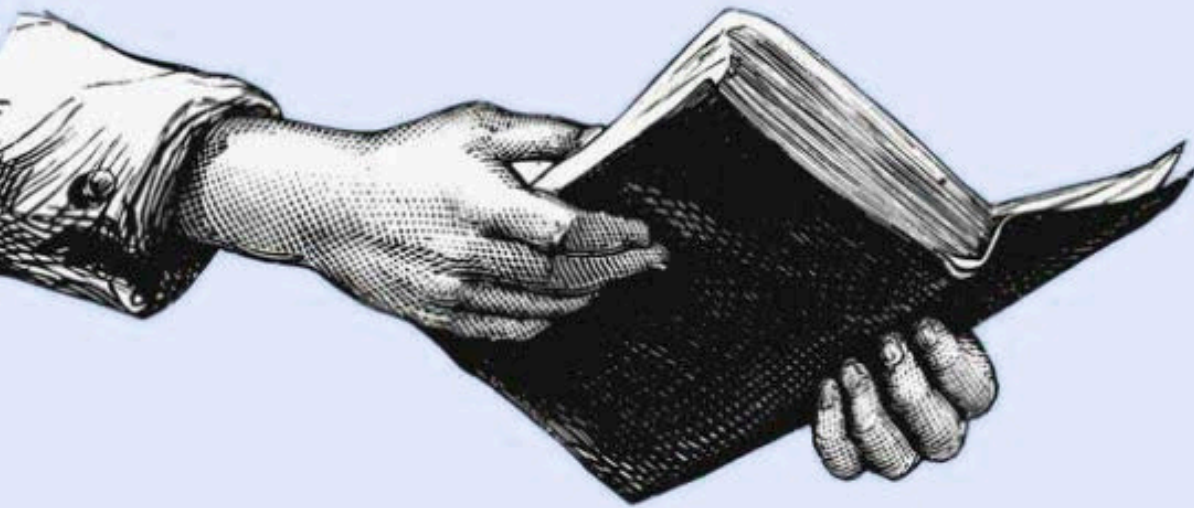

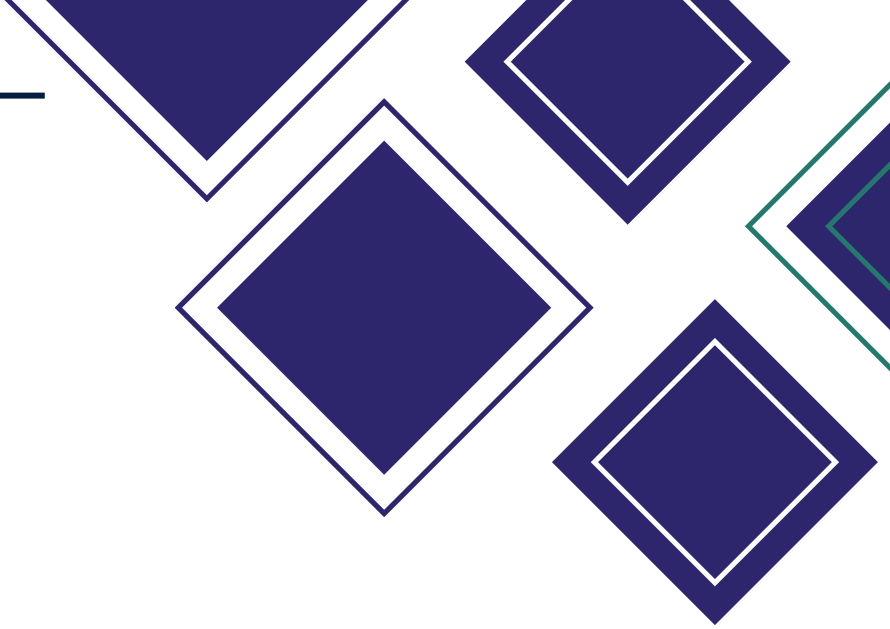
سال ۱۴۰۵ - شماره ۱

دانش پیوند

خبرنامه دانشجویان و دانش آموختگان
گروه علم اطلاعات و دانش شناسی

آنچه در این شماره می‌خوانید:

- ۳..... پیام استاد راهبر
- ۴..... تجربه نگار
- ۵..... از پایان نامه تا جامعه
- ۷..... روایت کارآموزی
- ۸..... از کلاس تا مهارت
- ۱۱..... مسیر دانش آموختگان
- ۱۲..... دانشجو و جامعه
- ۱۳..... چهره این شماره
- ۱۴..... صدای دانشجو

دکتر لیلی سیفی - عضو هیأت علمی رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند

به نام خدا

دانشگاه زمانی رسالت واقعی خود را به انجام می‌رساند که دانش و تجربه، فراتر از کلاس‌های درس، در زندگی، جامعه و محیط حرفه‌ای جریان پیدا کند. از همین باور، ایده شکل‌گیری این خبرنامه متولد شد؛ رسانه‌ای که امیدواریم بتواند پلی میان دانشگاه و جامعه باشد؛ پلی که از یک سو دستاوردها، ایده‌ها و تجربه‌های دانشجویان را به جامعه معرفی کند و از سوی دیگر، تجربه‌های ارزشمند جامعه و محیط کار را به دانشگاه بازگرداند.

دانش پیوند بیش از هر چیز، متعلق به دانشجویان است. هدف ما این است که فضایی پویا و الهام‌بخش ایجاد کنیم؛ فضایی که در آن دانشجویان بتوانند ایده‌های خود را مطرح کنند، تجربه‌هایشان را به اشتراک بگذارند، از موفقیت‌ها و چالش‌های یکدیگر بیاموزند و با انگیزه بیشتری مسیر علمی و حرفه‌ای خود را ادامه دهند. باور دارم که هر دانشجو داستانی برای گفتن، تجربه‌ای برای آموختن و اندیشه‌ای برای به اشتراک گذاشتن دارد.

مایه‌ی خوشحالی است که از همان آغاز راه، جمعی از دانشجویان فعال، مسئولیت‌پذیر و علاقه‌مند با شور و اشتیاق در تهیه این شماره همراه شدند. از صمیم قلب از همه آنان سپاسگزارم. همچنین بسیاری از دانشجویان دیگر نیز برای همکاری در شماره‌های آینده اعلام آمادگی کرده‌اند و امیدوارم این خبرنامه در هر شماره، با مشارکت گسترده‌تر دانشجویان، پویاتر و غنی‌تر از گذشته شود.

آرزو دارم این خبرنامه به رسانه‌ای زنده، اثرگذار و الهام‌بخش برای خانواده بزرگ علم اطلاعات و دانش‌شناسی تبدیل شود؛ رسانه‌ای که صدای دانشجویان را بازتاب دهد، زمینه گفت‌وگو و هم‌اندیشی را فراهم کند، ارتباط میان نسل‌های مختلف دانشجویان و دانش‌آموختگان را تقویت کند و گامی مؤثر در نزدیک‌تر شدن دانشگاه و جامعه بردارد.

در پایان، از همه دانشجویان و دانش‌آموختگان عزیز دعوت می‌کنم این خبرنامه را از آن خود بدانند. از شما صمیمانه می‌خواهم با ارسال تجربه‌ها، فعالیت‌ها، موفقیت‌ها، ایده‌ها و پیشنهادها، خود، در غنی‌تر شدن محتوای این خبرنامه سهیم باشید. همچنین اگر پیشنهاد یا نقدی برای بهبود آن دارید، خوشحال می‌شوم از طریق ایمیل خبرنامه یا ایمیل شخصی من با ما در میان بگذارید. امیدوارم این شماره، آغاز مسیری باشد که با همراهی شما هر روز پربارتر، اثرگذارتر و ماندگارتر شود.

علی ابراهیمی - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۳۹۱

انجمن علمی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، یک سال پیش از دبیری من، با تلاش دانشجویان سال‌بالایی تأسیس شده بود. من نیز همان سال به‌عنوان عضو با انجمن همکاری می‌کردم؛ اما زمانی که سال بعد به‌عنوان دبیر انتخاب شدم، تازه متوجه شدم تفاوت میان یک عضو و دبیر انجمن چقدر زیاد است؛ از برنامه‌ریزی و هماهنگی گرفته تا پاسخ‌گویی به انتظارات دانشجویان و دانشگاه.

انجمن تازه‌تأسیس بود و هنوز جایگاه خود را پیدا نکرده بود. وظیفه ما این بود که این مجموعه نوپا را تقویت کنیم، اما در ابتدای مسیر نمی‌دانستیم از کجا باید شروع کنیم. نامه‌نگاری‌های اداری، دریافت مجوز، مدیریت بودجه و جلب مشارکت دانشجویان، تجربه‌هایی کاملاً جدید برای ما بودند. گاهی نیز با مشکلاتی روبه‌رو می‌شدیم که راه‌حل آن‌ها را نمی‌دانستیم و حتی به رها کردن برخی کارها فکر می‌کردیم.

خوشبختانه سرکار خانم دکتر سیفی، استاد مشاور انجمن، در تمام این مسیر همراه ما بودند. ایشان با تجربه و دلسوزی، موانع را برایمان روشن می‌کردند، مسیر درست را نشان می‌دادند و هر زمان با مشکلی مواجه می‌شدیم، با حوصله مراحل اداری را توضیح می‌دادند و در بسیاری از موارد برای پیشبرد امور همراه و حامی ما بودند.

در آن سال، با همکاری دانشجویان و راهنمایی‌های استاد مشاور، نمایشگاه کتاب را به مناسبت هفته کتاب برگزار کردیم که با استقبال خوبی روبه‌رو شد. همچنین نخستین شماره‌های خبرنامه انجمن را منتشر کردیم، چند کارگاه تخصصی مرتبط با رشته برگزار شد و در پایان همان سال، انجمن علمی علم اطلاعات و دانش‌شناسی در میان انجمن‌های علمی برتر دانشگاه قرار گرفت.

این موفقیت برای یک انجمن تازه‌تأسیس، دستاورد ارزشمندی بود؛ اما مهم‌تر از آن، شکل‌گیری روحیه همکاری و مشارکت میان دانشجویان بود که انجمن را به مجموعه‌ای پویا و فعال تبدیل کرد.

امروز، با گذشت بیش از ده سال از آن روزها، هر زمان با چالشی جدید در زندگی حرفه‌ای خود روبه‌رو می‌شوم، به یاد همان روزها می‌افتم؛ روزهایی که با کمترین امکانات، اما با انگیزه، همدلی و پشتکار، توانستیم کارهای ارزشمندی را به سرانجام برسانیم.

از پایان نامه تا جامعه

معصومه رهدار - دانش‌آموخته کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند

این پژوهش با روش توصیفی-پیمایشی (دلفی) و با استفاده از پرسشنامه پژوهشگرساخته در جامعه‌ای ۳۰ نفره انجام شد. در طول مسیر، کمبود منابع، پیچیدگی داده‌ها و زمان‌بر بودن جمع‌آوری پرسشنامه‌های دوره‌ای دلفی، انرژی و زمان زیادی از من گرفت؛ اما زمانی که در فصل‌های چهارم و پنجم، نتایج پژوهش به تدریج شکل گرفت و مورد تأیید استاد راهنما قرار گرفت، شیرینی آن موفقیت، تمام دشواری‌های مسیر را جبران کرد. در نهایت، توانستم نتایجی کاربردی و ارزشمند ارائه دهم و بازخوردهای مثبت استادان داور، لذت این تجربه را برایم دوچندان کرد.

دست‌آورد این پژوهش، انتشار مقاله‌ای با عنوان «شناسایی عوامل تأثیرگذار در به‌کارگیری شناساگر شیء رقمی برای محتوای ادواری‌های فارسی» در نشریه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات در سال ۱۳۹۸ بود. نتایج این پژوهش در حوزه مدیریت منابع دیجیتال، استانداردسازی فراداده و نظام‌های شناساگر شیء رقمی کاربرد دارد و می‌تواند برای کتابخانه‌های دیجیتال و مراکز اطلاع‌رسانی که با نشریات ادواری فارسی سروکار دارند، راهگشا باشد.

پایان‌نامه کارشناسی ارشد من، با وجود تمام دشواری‌هایش، تنها یک پروژه تحصیلی نبود؛ بلکه فرصتی برای رشد و یادگیری بود. این تجربه به من آموخت چگونه یک مسئله واقعی و کاربردی را شناسایی کنم، با کمبود منابع و پیچیدگی داده‌ها روبه‌رو شوم، در زمان محدود پژوهشی قابل‌انکاء انجام دهم و مهم‌تر از همه، اعتمادبه‌نفس لازم برای ورود به پژوهش‌های مستقل و سطح بالاتر را به دست آورم. همین تجربه، مرا برای آزمون دکتری، مصاحبه و سپس انجام پژوهش‌های گسترده‌تر آماده کرد.

اکنون دانشجوی دکتری مدیریت دانش در دانشگاه تربیت مدرس تهران هستم. پیش از این، مقطع کارشناسی ارشد خود را در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی، گرایش مدیریت اطلاعات، در دانشگاه بیرجند به پایان رساندم. پایان‌نامه کارشناسی ارشد من با عنوان «شناسایی عوامل تأثیرگذار در به‌کارگیری شناساگر شیء رقمی برای محتوای ادواری‌های فارسی»، نقطه آغاز ورود جدی من به دنیای پژوهش و سپس ادامه مسیر تحصیلی در مقطع دکتری بود.

این پژوهش ارزشمند، زیر نظر سرکار خانم دکتر لیلی سیفی، استاد محترم و دلسوز دانشگاه بیرجند، انجام شد. ایشان با دانش عمیق، صبوری و نگاه راهبردی خود، مسیر این پژوهش را هموار کردند. راهنمایی‌های ایشان نه تنها از نظر علمی راهگشای پژوهش بود، بلکه با ایجاد انگیزه و امید، علاقه و پشتکار مرا برای پیشبرد اهداف پژوهش دوچندان می‌کرد.

از آنجا که روحیه‌ای کمال‌گرا دارم، دوست داشتم موضوعی را برای پایان‌نامه انتخاب کنم که واقعاً کاربردی باشد، نه موضوعی که صرفاً برای دریافت مدرک به آن پرداخته شود. به همین دلیل، موضوعی را انتخاب کردم که در زمان انجام پژوهش، پیشینه پژوهشی و مباحث نظری محدودی درباره آن وجود داشت. همین مسئله، مسیر انجام پایان‌نامه را دشوارتر می‌کرد. البته منابع تخصصی و کتاب‌های راهنمای لاتین در حوزه شناساگر شیء رقمی و استفاده از منابع انگلیسی، سختی کار را چند برابر کرده بود؛ اما با توکل به خدا و راهنمایی‌های ارزشمند خانم دکتر سیفی، این مسیر را آغاز کردم.

امروز باور دارم که هیچ هدفی دست‌نیافتنی نیست؛ اگر با برنامه‌ریزی، پشتکار و هدفی روشن در مسیر آن گام برداریم. این تجربه باعث شد در دوره دکتری، با دیدگاهی بازتر، رویکردی نظام‌مندتر و انگیزه‌ای بیشتر به پژوهش بپردازم و مسیر خود را در حوزه مدیریت دانش ادامه دهم.

در پایان، به همه دانشجویان توصیه می‌کنم هنگام انتخاب موضوع پایان‌نامه، به جای موضوعات تکراری و کلیشه‌ای، مسئله‌ای واقعی، کاربردی و اثرگذار را انتخاب کنند. ارتباط مؤثر با صنعت یا جامعه هدف، انتخاب روش پژوهش متناسب با مسئله، تعامل مستمر با استاد راهنما و توجه جدی به بازخوردها، از عوامل مهم موفقیت در پژوهش هستند. پایان‌نامه را تنها وسیله‌ای برای دریافت مدرک نبینید؛ آن را نقطه آغاز مسیر حرفه‌ای و علمی خود بدانید. همچنین از چالش‌ها و شکست‌های احتمالی هراس نداشته باشید؛ زیرا هر تجربه دشوار می‌تواند سرمایه‌ای ارزشمند برای ادامه مسیر پژوهش و موفقیت‌های آینده باشد.

سیده افسانه حفاظی - دانش‌آموخته کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند

همکاری با جهاد کشاورزی نیز با دشواری‌هایی همراه بود. در ابتدای کار، اجازه‌ی ورود و انجام مصاحبه را نمی‌دادند. هرچه توضیح می‌دادم که پژوهش من بر پایه‌ی مصاحبه است، پیشنهاد می‌کردند پرسشنامه را تحویل دهم تا میان همکاران توزیع و پس از تکمیل، به من بازگردانده شود. در نهایت، با کمک برادرم که پیش‌تر در جهاد کشاورزی فعالیت می‌کرد، توانستم هماهنگی‌های لازم را انجام دهم و مصاحبه‌ها را به پایان برسانم.

شاید تأثیرگذارترین بخش این پژوهش برای من، این باشد که امروز تعدادی از کشاورزانی که با آنان گفت‌وگو کرده بودم، دیگر در میان ما نیستند. هر بار که فایل‌های صوتی مصاحبه‌ها را گوش می‌دادم، احساس می‌کنم تنها یک گفت‌وگو ثبت نشده است، بلکه بخشی از تجربه، دانش و زندگی آن افراد برای همیشه حفظ شده است. آن روزها هدفم تنها گردآوری اطلاعات برای پایان‌نامه بود، اما امروز بیش از هر زمان دیگری، ارزش مستندسازی دانش بومی را درک می‌کنم؛ زیرا گاهی تنها میراثی که از تجربه‌ی یک انسان باقی می‌ماند، روایت‌ها و صداها هستند.

خوشبختانه، دستاورد این پژوهش تنها به پایان‌نامه محدود نشد و بخشی از یافته‌های آن در قالب یک مقاله‌ی علمی نیز منتشر شد. انتشار این مقاله، یکی از شیرین‌ترین دستاوردهای این مسیر پژوهشی برای من بود. امیدوارم نتایج این پژوهش بتواند سهمی هرچند کوچک در حفظ دانش بومی زعفران و معرفی هرچه بیشتر این میراث ارزشمند داشته باشد.

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد خود را با عنوان «شیوه‌های حفاظت و مستندسازی دانش بومی محصول زعفران در خراسان جنوبی»، به راهنمایی سرکار خانم دکتر لیلی سیفی و با حمایت اداره‌ی کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان جنوبی انجام دادم. هدف این پژوهش، ثبت تجربه‌ها و دانشی بود که سال‌ها به‌صورت سینه‌به‌سینه میان کشاورزان زعفران منتقل شده است تا این میراث ارزشمند حفظ شود و برای نسل‌های آینده نیز باقی بماند.

انجام این پایان‌نامه برای من تنها یک فعالیت دانشگاهی نبود، بلکه تجربه‌ای ارزشمند و سرشار از خاطرات به‌یادماندنی بود. برای گردآوری داده‌ها، با کشاورزان، کتابداران و کارشناسان جهاد کشاورزی مصاحبه کردم و هر یک از این گفت‌وگوها تجربه‌ای متفاوت برایم رقم زد.

برای مثال، زمانی که به دیدار کشاورزان می‌رفتم، بسیاری از آنان تصور می‌کردند از طرف جهاد کشاورزی اعزام شده‌ام. پیش از آنکه حتی مصاحبه آغاز شود یا پرسشی مطرح کنم، از مشکلات خود می‌گفتند و درخواست می‌کردند برای دریافت تسهیلات یا حمایت‌های بیشتر به آنان کمک کنم. بیشترین گلایه‌ی آنان مربوط به موش‌های صحرایی بود که پیازه‌های زعفران را از بین می‌بردند و موجب کاهش محصول می‌شدند. در هر دیدار، ناچار بودم توضیح دهم که از طرف جهاد کشاورزی نیامده‌ام و تنها دانشجویی هستم که برای انجام پایان‌نامه به همکاری آنان نیاز دارد.

در میان همه‌ی مصاحبه‌ها، گفت‌وگو با کشاورزان برایم لذت‌بخش‌تر از هر تجربه‌ی دیگری بود. احساس می‌کردم هر یک از آنان گنجینه‌ای از دانش، تجربه و خاطره هستند و با علاقه، شیوه‌های کاشت، داشت، برداشت و نگهداری زعفران را برایم شرح می‌دهند. یکی از خاطرات شیرین این پژوهش، به زمان ضبط مصاحبه‌ها بازمی‌گردد. از آنجا که گفت‌وگوها را ضبط می‌کردم، برخی از کشاورزان تصور می‌کردند از صداوسیما آمده‌ام و قرار است تصویرشان پخش شود. پیش از آغاز مصاحبه، لباس‌های خود را مرتب می‌کردند، موهایشان را آراسته می‌ساختند و به اطرافیان می‌گفتند: «صبر کنید، الان فیلم می‌گیرند!» وقتی برایشان توضیح می‌دادم که تنها صدای آنان ضبط می‌شود، با خنده واکنش نشان می‌دادند و سپس مصاحبه را آغاز می‌کردیم.

مصاحبه با کتابداران، تجربه‌ای متفاوت از انتظارم بود. گاهی دو تا سه ساعت منتظر می‌ماندم تا فرصت گفت‌وگو فراهم شود. پس از آن نیز، تقریباً برای هر پرسش، لازم بود مفهوم «دانش بومی» و هدف پژوهش را توضیح دهم. برخی نیز به دلیل کمبود وقت، تمایلی به انجام مصاحبه نداشتند و برای جلب همکاری آنان، ناچار به پیگیری و گفت‌وگوهای مکرر می‌شدم. این تجربه نشان داد که مفهوم دانش بومی و اهمیت مستندسازی آن، هنوز برای همه به‌خوبی شناخته‌شده نیست.

دوره‌ی کارآموزی خود را با شماره‌ی ۱۹۲۰۰۷۲ در کتابخانه‌ی عمومی محمدعلی کریم‌پور و شرکت دانشجو‌یار گذراندم. در این دو مجموعه، در فعالیت‌هایی مانند جست‌وجو و امانت منابع، ثبت و سازماندهی منابع اطلاعاتی، عضویت و تمدید عضویت کاربران، ورود اطلاعات به فایل‌های اکسل، تهیه‌ی گزارش، جست‌وجوی اطلاعات، همکاری در طراحی وبسایت، طراحی کاتالوگ و بارگذاری محتوا در وبسایت مشارکت داشتیم. انجام این فعالیت‌ها، فرصت آشنایی با محیط واقعی کار، فرایندهای اجرایی و شیوه‌ی ارائه‌ی خدمات در حوزه‌ی علم اطلاعات و دانش‌شناسی را برایم فراهم کرد و به من آموخت چگونه مسئولیت‌های محوله را با دقت، نظم و تعهد انجام دهم.

از آنجا که در حال حاضر در زمینه‌ی عکاسی و تولید محتوا فعالیت می‌کنم، حضور در شرکت دانشجو‌یار تأثیر قابل‌توجهی بر مسیر حرفه‌ای من داشت. آشنایی با اصول تولید و انتشار محتوا، شیوه‌ی صحیح ارائه‌ی اطلاعات، انتخاب تصاویر مناسب و تجربه‌ی کار در یک محیط تیمی، از جمله مهارت‌هایی بود که امروز نیز در فعالیت‌های حرفه‌ای خود از آن‌ها بهره می‌برم. همچنین، این دوره فرصتی ارزشمند برای تقویت مهارت‌های جست‌وجوی اطلاعات، مدیریت داده‌ها، کار با نرم‌افزارهای مرتبط، ارتباط مؤثر با مراجعان، کار گروهی و مسئولیت‌پذیری فراهم کرد.

در ابتدای دوره، آشنایی با محیط حرفه‌ای و انجام دقیق وظایف، مهم‌ترین چالش‌های من بود؛ اما به‌تدریج و با کسب تجربه، توانستم بر این چالش‌ها غلبه کنم و آموخته‌های دانشگاهی خود را در محیطی واقعی به کار بگیرم. مهم‌ترین دستاورد این دوره، افزایش اعتمادبه‌نفس و آمادگی بیشتر برای ورود به بازار کار بود.

به دانشجویانی که در آینده دوره‌ی کارآموزی را می‌گذرانند، توصیه می‌کنم این فرصت را صرفاً یک واحد درسی نبینند، بلکه آن را زمینه‌ای برای یادگیری عملی، کسب تجربه و آشنایی با محیط حرفه‌ای بدانند. همچنین، با انگیزه، دقت و مسئولیت‌پذیری در فعالیت‌ها مشارکت کنند و از تجربه و دانش کارکنان مجموعه، برای ارتقای مهارت‌های تخصصی و حرفه‌ای خود بهره ببرند.

از کلاس تا مهارت

حمیدرضا درمحمدی مقدم - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی،
دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۴۰۳

آشنایی با برنامه‌نویسی و مفاهیم مطرح‌شده در درس‌های «مبانی آرشیو»، «سازماندهی اطلاعات» و «پردازش زبان طبیعی»، این فرصت را برای من فراهم کرد تا در بخش برنامه‌نویسی، در پروژه‌ای مشترک با یکی از استادان دانشگاه مشارکت کنم.

این پروژه با هدف آرشیو و سازماندهی مجموعه‌ای از تصاویر و تسهیل فرایند جست‌وجو و بازیابی تصاویر موردنظر طراحی و اجرا شد. جامعه‌ی هدف این پروژه، پژوهشگران و مجموعه‌هایی هستند که با حجم زیادی از تصاویر سروکار دارند و به روشی سریع، دقیق و نظام‌مند برای ذخیره‌سازی، سازماندهی و بازیابی آن‌ها نیاز دارند.

نقش من در این پروژه، مشارکت در بخش برنامه‌نویسی و به‌کارگیری عملی آموخته‌های رشته‌ی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، به‌ویژه در حوزه‌های آرشیو، سازماندهی و بازیابی اطلاعات بود. این تجربه، فرصتی ارزشمند برای پیوند دانش تخصصی رشته با فناوری‌های نوین و کسب تجربه در حل یک مسئله‌ی واقعی فراهم کرد.

حضور در این پروژه به من نشان داد که مفاهیم علم اطلاعات، در کنار برنامه‌نویسی و یادگیری ماشین، می‌توانند در طراحی ابزارهای کاربردی برای مدیریت منابع تصویری، کاهش زمان جست‌وجو و افزایش دقت در بازیابی اطلاعات، نقش مؤثری داشته باشند.

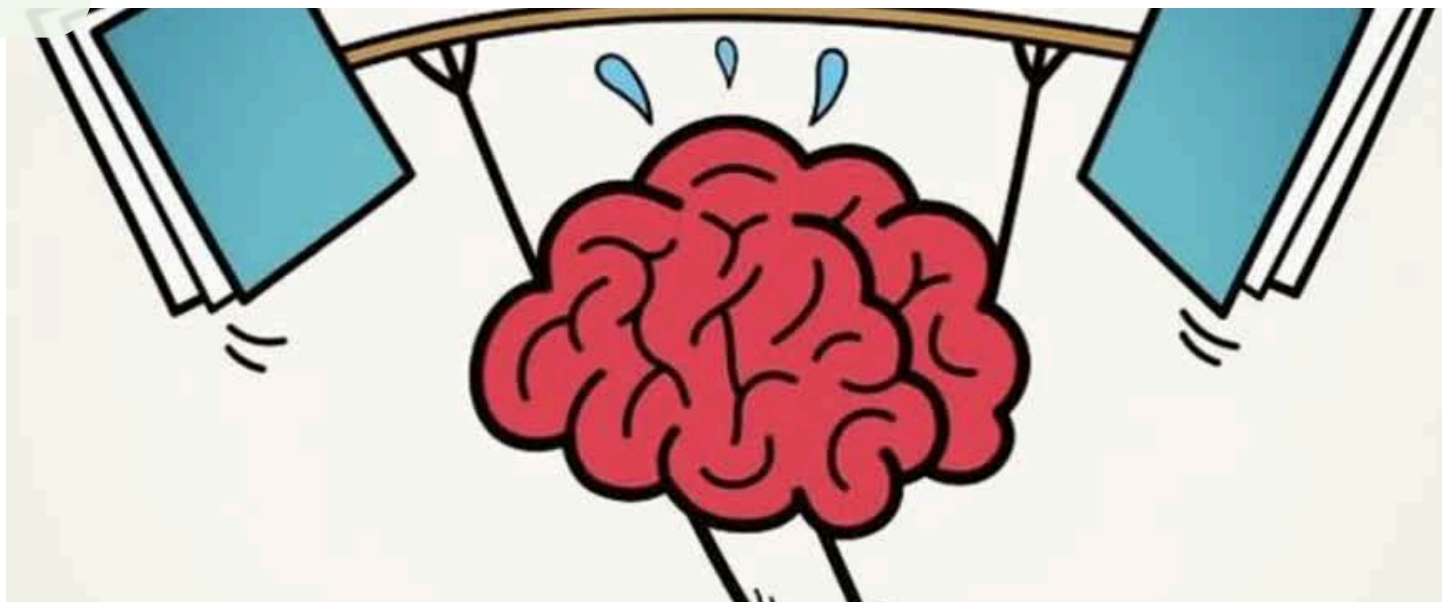

از کلاس تا مهارت

سحر احراری - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۴۰۲

قبل از اینکه درس مبانی آرشیو را بگذرانم، تصورم این بود که آرشیو فقط جایی برای نگهداری اسناد قدیمی است. اما با انجام تکالیف این درس، کم‌کم متوجه شدم آرشیو فقط به نگهداری اسناد محدود نمی‌شود و نحوه دسته‌بندی، نظم و حفظ درست آن‌ها هم اهمیت زیادی دارد. انجام تکالیف باعث شد مطالبی که در کلاس یاد می‌گرفتیم برایم قابل فهم‌تر شود و ارتباط بهتری بین مباحث درس و کاربرد آن‌ها در عمل پیدا کنم. همچنین متوجه شدم اسناد و حتی بعضی وسایل قدیمی خانه، فقط وسایل قدیمی نیستند و هر کدام می‌توانند بخشی از گذشته و خاطرات یک خانواده را در خود داشته باشند.

پروژه پایانی که درباره آرشیو اسناد خانوادگی بود، برای من مفیدترین بخش این درس بود. هنگام جمع‌آوری و مرتب کردن اسناد خانواده، بیشتر به اهمیت نگهداری از این مدارک پی‌بردم و فهمیدم اگر به آن‌ها توجه نشود، ممکن است به مرور از بین بروند. به نظر من، نقطه قوت این درس عملی بودن تکالیف آن بود؛ چون فقط مطالب را در کلاس یاد نگرفتیم و فرصت داشتیم آن‌ها را در عمل هم انجام دهیم. همین موضوع باعث شد مطالب درس را بهتر یاد بگیرم و درک بهتری از اهمیت آرشیو و نقش آن در حفظ اسناد پیدا کنم.

از کلاس تا مهارت

**امیرحسین خسروی - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی،
دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۴۰۲**

درس های «آرشیو» و «خدمات فرانهادی» با تدریس سرکار خانم دکتر لیلی سیفی، برای من تنها دو واحد درسی نبود، بلکه تجربه‌ای ارزشمند از یک شیوه آموزشی هدفمند، پویا و اثربخش بود.

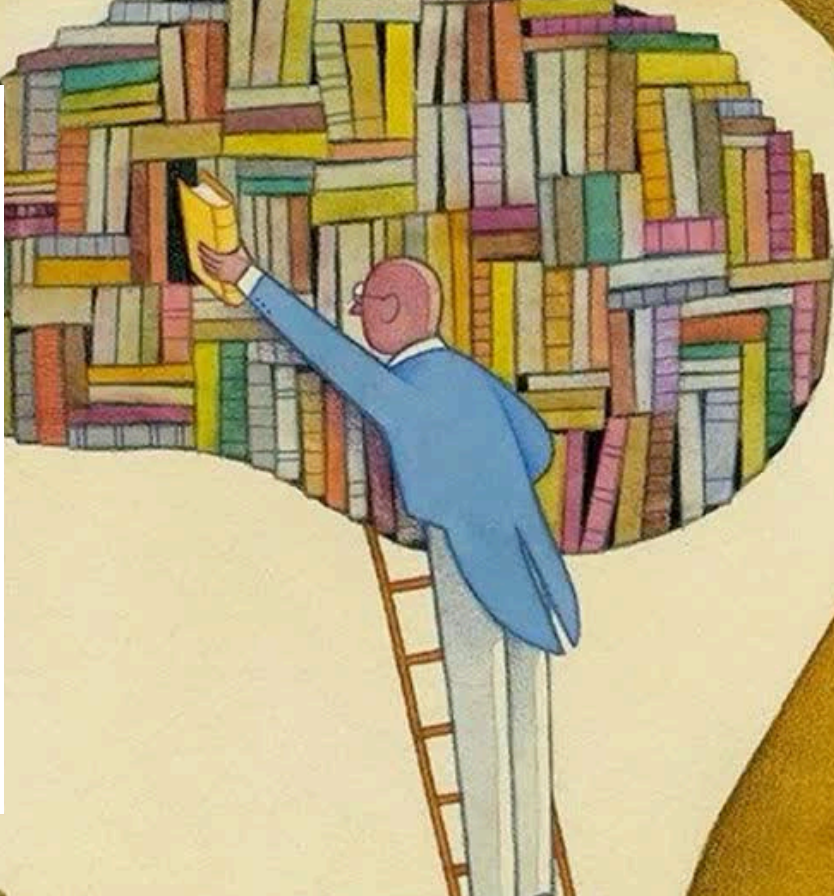
آنچه این دو درس را برایم متمایز می‌کرد، توجه ویژه ایشان به یادگیری مستمر در طول ترم بود. تکالیفی که به صورت منظم و متناسب با مباحث هر جلسه ارائه و بررسی می‌شد، ما را به مطالعه بیشتر، جست‌وجو، تحلیل و مرور مداوم مطالب ترغیب می‌کرد. این روند باعث شد ارتباط ما با محتوای درس تنها به زمان برگزاری کلاس محدود نشود و مفاهیم به صورت عمیق‌تر و ماندگارتر در ذهنمان شکل بگیرد.

در طول دوران تحصیل، در برخی دیگر از درس‌ها نیز تجربه‌های ارزشمندی از شیوه‌های آموزشی متفاوت داشته‌ام؛ تجربه‌هایی که هر یک، به نوعی، زمینه مشارکت بیشتر دانشجویان، تقویت تفکر، انجام فعالیت‌های عملی و تأمل در آموخته‌ها را فراهم می‌کردند. این تنوع در شیوه‌های تدریس، اهمیت توجه به یادگیری فعال در آموزش دانشگاهی را نشان می‌دهد.

با این حال، آنچه این دو درس را بیش از پیش برای من متمایز کرد، جایگزین شدن آزمون پایان ترم با طراحی و اجرای پروژه‌های علمی مبتنی بر مباحث آموزشی بود. این شیوه، فرصت ارزشمندی برای به کارگیری آموخته‌ها در عمل فراهم کرد. پروژه‌ها صرفاً تکالیف درسی نبودند، بلکه تجربه‌هایی ارزشمند بودند که ما را به تفکر، پژوهش و خلاقیت سوق دادند و نشان دادند که هدف از آموزش، تنها کسب نمره نیست، بلکه توانایی به کارگیری دانش در موقعیت‌های واقعی است.

انجام این پروژه‌ها سبب شد مطالب درس را با نگاهی عمیق‌تر مرور کنیم و درک دقیق‌تری از مفاهیم آرشیوی و خدمات فرانهادی به دست آوریم.

در پایان، از سرکار خانم دکتر لیلی سیفی، به دلیل دلسوزی، برنامه‌ریزی دقیق، اعتماد به توانایی دانشجویان و انتخاب شیوه‌ای که یادگیری را به تجربه‌ای ماندگار، کاربردی و لذت‌بخش تبدیل کرد، صمیمانه سپاسگزارم. امیدوارم چنین نگاه ارزشمندی به آموزش، همواره در محیط‌های دانشگاهی تداوم یابد و گسترش پیدا کند.

مسیر دانش آموختگان

فاطمه یاسی - دانش‌آموخته کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند

دوره‌ی کارشناسی خود را به سبب علاقه‌ی بسیاری که به کتاب و کتابداری داشتم در رشته‌ی علم اطلاعات و دانش‌شناسی گذراندم. در حال حاضر به لطف خدا در سمت آرشیویست در سازمان صدا و سیما، خراسان جنوبی استخدام شده‌ام.

خوشبختانه از آنجایی که دانشجویان رشته‌ی ما در دوره‌ی کارشناسی، واحدی را با عنوان مبانی آرشیو می‌گذرانند، می‌توانم بگویم با شناخت و آگاهی نسبتاً مطلوبی از این شغل، وارد آن شدم. مهم‌تر از آن نحوه‌ی آموزش من در این زمینه بود که با مهارت بالای استاد عزیزم سرکار خانم دکتر لیلی سیفی، به نحوی کاربردی و مطلوب صورت گرفته بود. به خصوص که در دوران پر از چالش شیوع بیماری کرونا و آموزش‌های مجازی، برای آموزش چنین محتوایی با موانع بسیاری روبه‌رو بودند؛ اما به خاطر دارم که نحوه‌ی ارائه‌ی ایشان و فعالیت‌هایی که در قالب تکلیف به ما واگذار می‌کردند، خیلی در زمینه‌ی یادگیری من مؤثر بود.

این امر باعث شد که در دوران آموزش‌های مجازی که همه‌ی دروس به صورت کاملاً تئوری برگزار می‌شدند، ذوق یادگیری مطالب در دلم کور نشود و حالا پس از گذشت چندین سال که قرار بود مزد زحماتم را بگیرم، وارد شغلی شدم که پیش‌زمینه‌ی مطلوبی از آن در دوران تحصیل داشتم. شاید در ظاهر، آشنایی من با آرشیو و شغل آرشیویست محدود به آموزش‌های دانشگاهی باشد، اما در باطن امر، چیزی فراتر از آن اتفاق افتاده است. ممارستی که سرکار خانم دکتر سیفی در انتقال مطالب و فهم مطالب آن به خرج می‌دادند، باعث شد که اکنون پس از گذشت مدت زمانی طولانی، مفاهیم آن درس دو واحدی و به ظاهر ساده، عیناً در خاطرم بماند و همین مورد در آزمون استخدامی و مصاحبه‌ی تخصصی آن، کمک زیادی به من کرد. از این بابت، تا همیشه قدردان زحمات استاد گرانقدر خواهم بود که همواره مشوق و پشتیبان من بودند و با همتی که در آموزش مجازی داشتند، باعث شدند انگیزه‌ای که در دوران کرونا برای ادامه‌ی تحصیل در دلم مرده بود، دوباره جان تازه بگیرد.

دانشجو و جامعه

فاطمه بصیری - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۴۰۲

یکی از تجربه‌های خوب و به‌یادماندنی من شرکت در برنامه قصه‌گویی برای کودکان روستاهای اطراف شهر قاین بود. این برنامه با همکاری چند نفر از کتابداران کتابخانه‌ی شهید بهشتی قاین و چند نفر از فعالان فرهنگی و بنیاد فرهنگی سپهر در این زمینه برگزار شد و من از طریق بنیاد سپهر که قبلاً نیز در آنجا کارهای فرهنگی انجام می‌دادم به این گروه پیوستم. هدف این برنامه ایجاد لحظاتی شاد، سرگرم‌کننده و در عین حال آموزنده برای کودکان بود.

در این برنامه برای بچه‌ها داستان‌های مختلفی خوانده می‌شد و بعد از آن درباره موضوع داستان با آن‌ها صحبت می‌کردیم. گاهی هم از آن‌ها می‌خواستیم نقاشی بکشند یا نظرشان را درباره داستان بگویند تا بیشتر در فعالیت‌ها شرکت کنند.

جامعه هدف ما در این برنامه کودکان روستاهای اطراف قاین بودند. کودکانی که شاید فرصت کمتری برای شرکت در برنامه‌های فرهنگی و حضور در کتابخانه داشته باشند. نقش من آماده کردن داستان‌ها و قصه‌گویی برای کودکان و برقراری ارتباط صمیمی با آن‌ها بود. همه ما سعی می‌کردیم فضایی ایجاد کنیم که بچه‌ها با علاقه گوش بدهند سؤال بپرسند و از حضور در این برنامه لذت ببرند و به کتاب و کتابخوانی علاقه‌مند شوند.

این برنامه باعث شد کودکان با داستان‌های جدید آشنا شوند، اعتمادبه‌نفس بیشتری برای صحبت کردن پیدا کنند و چند ساعت شاد و متفاوت را تجربه کنند. برای من هم فرصت خوبی بود تا مهارت ارتباط با کودکان، کار گروهی و مسئولیت‌پذیری را در عمل یاد بگیرم.

برای من این تجربه فقط یک فعالیت داوطلبانه نبود. دیدن لبخند و اشتیاق بچه‌ها هنگام شنیدن داستان‌ها حس خیلی خوبی داشت و باعث شد بیشتر به اهمیت فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی پی ببرم. این تجربه به من یاد داد که گاهی با یک قصه ساده هم می‌توان تأثیر ماندگاری در ذهن و دل یک کودک گذاشت.

چهره این شماره

زینب دشتبانی - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۴۰۲

برای من، دانشجو بودن فقط حضور در کلاس و پاس کردن واحدها نیست؛ فرصتی است برای لمس کردن واقعیت‌های رشته‌ام از نزدیک. یکی از شیرین‌ترین تجربه‌های این مدت، حضور در انجمن علمی علم اطلاعات و دانش‌شناسی در سال گذشته بود؛ جایی که با برگزاری رویدادها و نشست‌های تخصصی، از نزدیک دیدم که یک شکل دانشجویی چطور می‌تواند پلی باشد بین آنچه در کلاس می‌آموزیم و آنچه در دنیای واقعی این رشته جریان دارد. امسال اما تجربه‌ی متفاوت و ارزشمند دیگری داشتم؛ دستیاری یکی از استادان گروه، که نگاه عمیق‌تری به من داد. پشت هر تدریسی، ساعت‌ها برنامه‌ریزی و دغدغه‌ی انتقال درست مفاهیم وجود دارد و این نقش کوچک اما پرمعنا، به من آموخت که مسئولیت‌پذیری و دقت در جزئیات، دو بال اصلی هر کاری هستند.

اگر بخواهم از مهم‌ترین دستاوردهای این مسیر بگویم، بدون شک به دست‌آوردن نگاهی کاربردی به رشته‌ام است؛ اینکه فهمیدم علم اطلاعات، فقط به پشت میز و پشت قفسه‌ها خلاصه نمی‌شود، بلکه وقتی به درستی جریان پیدا کند، می‌تواند نیاز واقعی آدم‌ها را پاسخ دهد. علاقه‌ی اصلی من، ارائه‌ی خدمات خلاقانه و اثرگذار به مراجعه‌کنندگان کتابخانه‌هاست؛ اینکه چطور می‌توان یک کتابخانه را از یک مکان صرفاً امانت‌دهنده، به فضایی پویا برای یادگیری و کشف تبدیل کرد. برای آینده، برنامه دارم روی مهارت‌های ارتباطی و طراحی خدمات کتابخانه‌ای بیشتر کار کنم و در دوره‌های مرتبط با مدیریت تعامل با کاربر شرکت کنم. به هم‌رشته‌ای‌هایم می‌گویم: گاهی با ارزش‌ترین درس‌ها، بیرون از کلاس و در دل تجربه‌های کوچک روزمره پیدا می‌شوند؛ از هیچ فرصتی برای یادگیری عملی غافل نشوید.

صدای دانشجو

هاجر یعقوبی - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی،
دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۴۰۱

محبوبه رضائی - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی،
دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۴۰۱

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای دوران تحصیل برای من، یادگیری مقاله‌نویسی و انجام پژوهش‌های دانشگاهی بود؛ مهارتی که در تدوین رزومه علمی، نگارش پروپوزال و ادامه مسیر پژوهشی، نقش بسیار مؤثری داشته است.

در کنار آن، تجربه‌های دوره کارآموزی نیز برایم بسیار ارزشمند بود. حدود ۱۶۰ ساعت حضور در محیط‌های واقعی کار، فرصت مناسبی فراهم کرد تا دانش نظری خود را در عمل به کار بگیرم و تجربه‌های کاربردی ارزشمندی کسب کنم. این تجربه‌ها بیش از پیش مرا نسبت به انتخاب رشته‌ام مطمئن کرد.

همچنین، در طول دوران تحصیل، مهارت‌های رایانه‌ای و توانایی کار با نرم‌افزارهای تخصصی را به میزان قابل‌توجهی ارتقا دادم که این موضوع را یکی از ارزشمندترین دستاوردهای دانشگاه می‌دانم.

به نظر من، مهم‌ترین دستاورد تحصیل در رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی، یادگیری مهارت‌های جست‌وجو، تحلیل و مدیریت اطلاعات، در کنار آشنایی با فناوری‌های نوین است. در طول دوران تحصیل، علاوه بر کار با پایگاه‌های اطلاعاتی و روش‌های پژوهش، با مباحثی مانند برنامه‌نویسی، طراحی و مدیریت پایگاه داده و کاربرد فناوری اطلاعات نیز آشنا شدم که دید گسترده‌تر و عمیق‌تری نسبت به دنیای دیجیتال به من بخشید.

این مهارت‌ها نه تنها در ادامه تحصیل و انجام پژوهش‌های دانشگاهی، بلکه در محیط کار و حل مسائل واقعی نیز بسیار کاربردی هستند و به من کمک کرده‌اند با اعتمادبه‌نفس بیشتری از ابزارها و فناوری‌های اطلاعاتی استفاده کنم.

معصومه فرهادی - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۴۰۲

مهم‌ترین مهارتی که در دوران دانشگاه آموختم، مدیریت زمان و مسئولیت‌پذیری بود. دانشگاه برای من تنها محل یادگیری دروس تخصصی نبود، بلکه فرصتی فراهم کرد تا یاد بگیرم چگونه میان درس، کار و زندگی تعادل برقرار کنم. علاوه بر این، حضور در محیط دانشگاه باعث شد مهارت‌های اجتماعی خود را تقویت کنم و از طریق شرکت در دوره‌ها، برنامه‌های آموزشی، فعالیت‌های علمی و برنامه‌های فرهنگی، تجربه‌هایی ارزشمند فراتر از دوران دانش‌آموزی به دست آورم.

الیاس نخعی‌پور - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۴۰۲

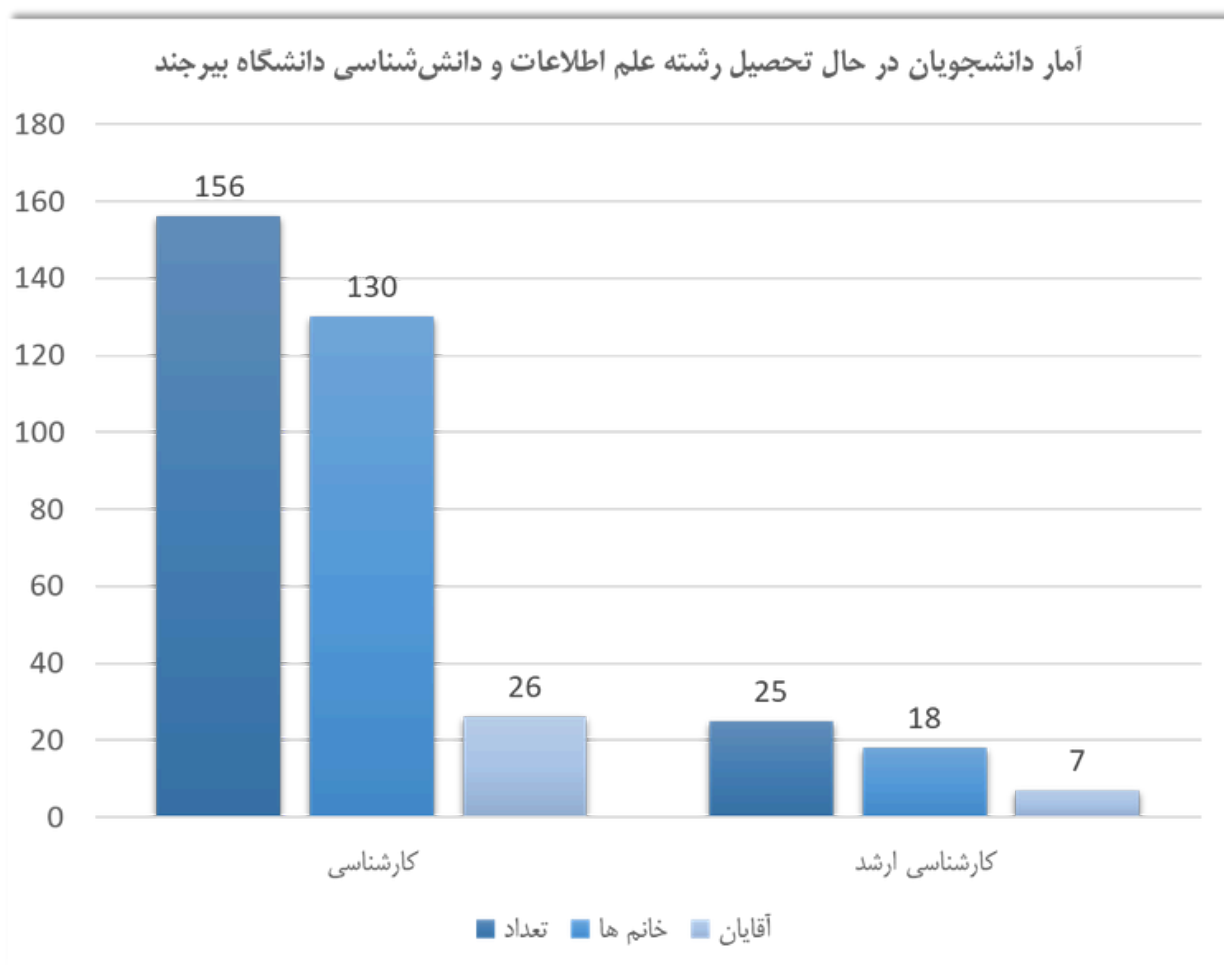

یکی از مهم‌ترین علایق من، نویسندگی و تولید محتوای مکتوب است. چند سالی است که به صورت مستمر در زمینه داستان کوتاه فعالیت می‌کنم و در حال حاضر نیز مشغول نگارش یک رمان هستم. مهم‌ترین مهارتی که دانشگاه به من آموخت، شیوه صحیح جست‌وجو، ارزیابی و سازماندهی اطلاعات بود. پیش از ورود به دانشگاه، بیشتر بر پایه علاقه و تجربه شخصی می‌نوشتیم؛ اما آشنایی با منابع علمی، روش‌های جست‌وجو و ارزیابی اطلاعات، نگاه دقیق‌تر و نظام‌مندتری به فرایند تحقیق در اختیارم قرار داد. امروز، هنگام نگارش داستان یا رمان، پیش از طراحی شخصیت‌ها و فضاهای داستانی، تلاش می‌کنم اطلاعات موردنیاز را از منابع معتبر گردآوری کنم تا آثارم از نظر محتوا، واقع‌گرایانه‌تر و منسجم‌تر باشند.

زهرا کشت گر - کارشناسی علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه بیرجند، ورودی ۱۴۰۳

در طول دوران تحصیل، همواره بر این باور بودم که مدرک دانشگاهی به تنهایی برای موفقیت کافی نیست و باید در کنار آموخته‌های تخصصی، مهارت‌های مورد نیاز بازار کار را نیز فرا گرفت. به همین دلیل، بخش مهمی از زمان خود را به یادگیری طراحی وبسایت اختصاص دادم. کسب این مهارت، نه تنها نگاه من را به دنیای دیجیتال تغییر داد، بلکه مسیر شغلی منعطف‌تر و فرصت‌های حرفه‌ای بیشتری را پیش روی من قرار داد. امروز، زمانی که به آینده شغلی خود فکر می‌کنم، با دیدی روشن‌تر و اعتماد به نفس بیشتری برای رسیدن به اهدافم برنامه‌ریزی می‌کنم؛ زیرا می‌دانم در کنار دانش دانشگاهی، مهارت‌های فنی لازم برای ورود به بازار کار را نیز کسب کرده‌ام.

نقشه جغرافیایی اعضای تیم دانش‌پیوند

جلسه هم‌فکری اعضای تیم دانش پیوند

فراخوان مشارکت

دانش پیوند را شما می‌سازید
اگر تجربه‌ای از کارآموزی، پایان‌نامه، فعالیت اجتماعی، تجربه یک
درس یا مسیر شغلی دارید، آن را با ما به اشتراک بگذارید.

شیوه ارسال محتوا

<https://forms.gle/8S2DFgZ6jVGiBF5o8>

اعضای تیم خبرنامه دانش پیوند

استاد راهبر
لیلی سیفی

دبیر محتوا
فاطمه حسن زاده

دبیر محتوا
فاطمه بصیری

دبیر اجرایی
امیر حسین خسروی چهکنند

ویراستاران
فاطمه آریامنش

خبرنگاران و مصاحبه گران
مریم بی کس

خبرنگاران و مصاحبه گران
متین ترابی مقدم

طراح فرم و QR کد
حمیدرضا درمحمدی مقدم

طراحی و صفحه آرایی
زینب دشتبانی

ویراستاران
زهرا آراسته

نشانی ارتباط با خبرنامه

DANESH-PAYVAND@GMAIL.COM

[HTTPS://FORMS.GLE/8S2DFGZ6JVGIBF5O8](https://forms.gle/8S2DFGZ6JVGIBF5O8)

